

Byla C-588/20

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą

Gavimo data:

2020 m. lapkričio 10 d.

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Landgericht Hannover (Vokietija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2020 m. spalio 19 d.

Ieškovas:

Landkreis Northeim

Atsakovė:

Daimler AG

[OMISSIS]

Landgericht

Hannover

Nutartis

<...>

Byloje

Landkreis Northeim <...>

– ieškovas –

<...>

prieš

Daimler AG, <...> Štutgartas

– atsakovė –

<...> (orig. p. 2)

Landgericht Hannover (Hanoverio apygardos teismas) 13-oji civilinių bylų kolegija <...> 2020 m. spalio 19 d. nutarė:

1. **Pagal SESV 267 straipsnio pirmos pastraipos b punktą ir antrą pastraipą pateikti Europos Sąjungos Teisingumo Teismui tokį klausimą <...>:**

Ar byloje pagal SESV 101 straipsnį ir EEE susitarimo 53 straipsnį (byla AT.39824 – Sunkvežimiai) priimtas 2016 m. liepos 19 d. Europos Bendrijų Komisijos sprendimas (C(2016) 4673 *final*) turi būti aiškinamas taip, kad šio Komisijos sprendimo išvados galioja ir specializuotoms transporto priemonėms, be kita ko, šiukšlių surinkimo mašinoms?

2. **Sustabdyti bylos nagrinėjimą, kol Europos Sąjungos Teisingumo Teismas priims sprendimą dėl pirmojo prejudicinio klausimo.**

<...>

Motyvai

[1] 1. <...>

[2] a. Pagrindinėje byloje nustatytos šios faktinės aplinkybės <...>:

[3] Ieškovas yra viešosios teisės įstaiga, kuri po surengtų viešųjų pirkimų iš atsakovės, visame pasaulyje veikiančios automobilių įmonių grupės, kuri, be kita ko, kuria, gamina ir parduoda sunkvežimius, pagal 2006 m. birželio 19 d. sutartį įsigijo visiškai sukomplektuotą šiukšlių surinkimo mašiną už 146 740,00 EUR, o pagal 2007 m. gruodžio 10 d. sutartį – visiškai sukomplektuotą šiukšlių surinkimo mašiną už 146 586,58 EUR. (orig. p. 3)

[4] 2016 m. liepos 19 d. sprendimu, be kita ko, adresuotu atsakovei <...>, Europos Sąjungos Komisija pripažino įvairias įmones, tarp jų ir atsakovę, pažeidus kartelių teisę <...>. Šiame sprendime nurodyta:

[5] „2.3. Pažeidimo santrauka:

Su pažeidimu susijusios prekės yra sunkvežimiai, kurių masė yra nuo 6 iki 16 tonų (toliau – vidutiniai sunkvežimiai), ir sunkvežimiai, kurių masė didesnė nei 16 tonų (toliau – sunkieji sunkvežimiai), tiek sunkvežimiai be priekabos, tiek vilkikai (toliau vidutiniai sunkvežimiai ir sunkieji sunkvežimiai kartu vadinami sunkvežimiais). ⁽⁵⁾ Išskyrus kariniams tikslams naudojamus sunkvežimius). Ši byla nesusijusi su sunkvežimių aptarnavimu po pardavimo, kitomis paslaugomis ir

garantijomis, su naudotų sunkvežimių ar bet kokių kitų prekių ar paslaugų pardavimu.“

[6] Sprendimo versijoje anglų kalba
[https://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/39824/39824_8750_4.pdf] <...> ši dalis suformuluota taip:

[7] „1. THE INDUSTRY SUBJECT TO THE PROCEEDINGS,

1.1. The product:“

„The products concerned by the infringement are trucks weighing between 6 and 16 tonnes („medium trucks“) and trucks weighing more than 16 tonnes („heavy trucks“) both as rigid trucks as well (**orig. p. 4**) as tractor trucks (hereinafter, medium and heavy trucks are referred to collectively as „Trucks“) (5 Excluding trucks for military use). The case does not concern aftersales, other services and warranties for trucks, the sale of used trucks or any other goods or services sold by the addressees of this Decision.“

[8] Ieškovas teigia, kad Komisijos nustatytas sunkvežimių kartelis dėl kartelio sąlygotų pernelyg didelių kainų jam padarė ekonominę žalą įsigyjant abi šiukšlių surinkimo mašinas; ieškovas šioje byloje nagrinėjamu ieškiniu reikalauja iš atsakovės šią žalą atlyginti.

[9] Ieškovas, remdamasis Komisijos sprendimo tekstu ir teigdamas, kad jame *expressis verbis* nėra nustatyta, jog specializuotoms transporto priemonėms jis netaikomas, mano, kad jo įsigytos šiukšlių surinkimo mašinos patenka į Komisijos sprendime apibrėžtą sunkvežimio sąvoką.

[10] Atsakovė, priešingai, laikosi nuomonės, kad nagrinėjamos šiukšlių surinkimo mašinos, būdamos specializuotomis transporto priemonėmis, nepatenka į Komisijos sprendimo taikymo sritį. Atsakovė remiasi tuo, kad Komisija, prieš priimdama 2016 m. liepos 19 d. sprendimą, atsakovei adresuotame <...> 2015 m. birželio 30 d. prašyme pateikti informaciją <...> patikslino tyrimų apimtį ir pranešė, kad sunkvežimio sąvoka neapima naudotų sunkvežimių, specializuotų transporto priemonių (pavyzdžiui, karinių sunkvežimių, gaisrų gesinimo ir gelbėjimo tarnybų automobilių), papildomai parduodamų priedų (vadinamųjų „add-ons“), po pardavimo teikiamų paslaugų bei kitų paslaugų ir garantinių paslaugų.

[11] **b.** <...>

[12] **aa.** Šioje byloje taikytinos redakcijos Vokietijos teisės nuostata, turinti reikšmės nagrinėjant bylą, suformuluota taip: (**orig. p. 5**)

[13] „GWB [*Gesetz gegen Wettbewerbsbeschränkungen* (Kovos su konkurencijos ribojimais įstatymas), toliau – GWB] 33 straipsnis: Teisė reikalauti nutraukti veiksmus, pareiga atlyginti žalą

<...>

4. Jeigu dėl šio įstatymo nuostatos pažeidimo arba Europos bendrijos steigimo sutarties 81 arba 82 straipsnių pažeidimo reikalaujama atlyginti žalą, teismas privalo vadovautis pažeidimo konstatavimu tiek, kiek jis yra nustatytas įsigaliojusiame antimonopolijos institucijos, Europos Bendrijos Komisijos arba konkurencijos institucijos arba kitoje Europos Bendrijos valstybėje narėje šias funkcijas atliekančio teismo sprendime. Tas pats taikoma atitinkamoms išvadoms, padarytoms įsiteisėjusiame teismo sprendime, priimtame išnagrinėjus skundą dėl pirmame sakinyje nurodyto sprendimo. <...>“

[14] (2005 m. liepos 15 d. redakcijos *Gesetz gegen Wettbewerbsbeschränkungen*, galiojusio nuo 2005 m. liepos 13 d. iki 2013 m. birželio 29 d. <...>, 33 straipsnio 4 dalis)

[15] <...> Atsižvelgiant į tai, kad ieškovas teigia atsakovę pažeidus kartelių teisę nagrinėjamų transporto priemonių, kurias jis įsigijo pagal 2006 m. birželio 19 d. ir 2007 m. spalio 16 d. sutartis, atžvilgiu, reikia <...> taikyti tuo laikotarpiu galiojusios redakcijos GWB 33 straipsnio 4 dalį. (**orig. p. 6**)

[16] <...> Ši nacionalinė norma deklaratyviai pakartoja visoje Sąjungoje taikomą Reglamento Nr. 1/2003 16 straipsnio 1 dalies pirmą sakinį, bent jau tiek, kokios aprėpties ši Sąjungos teisės norma yra <...>.

[17] **bb.** [nacionalinė jurisprudencija] <...>.

[18] <...>.

[19] <...>.

[20] <...> (**orig. p. 7**) <...>.

[21] c. Dėl pirmiau minėtų priežasčių prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas turi abejonių, kaip reikia aiškinti 2016 m. liepos 19 d. Komisijos sprendimą, todėl pateikia prejudicinį klausimą (**aa.**); šiuo požiūriu Komisijos sprendimas ir pagrindinėje byloje taikytina nacionalinė teisė yra susiję sprendimui priimti reikšmingu būdu (**bb.**) <...>:

[22] **aa.** Abejonės, kaip reikia aiškinti Komisijos sprendimą, visų pirma susijusios su tuo, kad 2016 m. liepos 19 d. Komisijos sprendimo pažodinėje formuluotėje

[23] „Su pažeidimu susijusios prekės yra sunkvežimiai, kurių masė yra nuo 6 iki 16 tonų (toliau – vidutiniai sunkvežimiai), ir sunkvežimiai, kurių masė didesnė nei 16 tonų (toliau – sunkieji sunkvežimiai), tiek sunkvežimiai be priekabos, tiek vilkikai (toliau vidutiniai sunkvežimiai ir sunkieji

sunkvežimiai kartu vadinami sunkvežimiais). (1 Išskyrus kariniams tikslams naudojamus sunkvežimius). Ši byla nesusijusi su sunkvežimių aptarnavimu po pardavimo, kitomis paslaugomis ir garantijomis, su naudotų sunkvežimių ar bet kokių kitų prekių ar paslaugų pardavimu.“

[24] <...>

[25] bendrai minimi tik sunkvežimiai, *expressis verbis* išskiriant tik kariniams tikslams naudojamus sunkvežimius, todėl (**orig. p. 8**) kyla įvairių interpretacijos galimybių dėl kitų specializuotų transporto priemonių. Viena vertus, šią formuluotę galima suprasti taip, kad iš principo ji apima tik „įprastus“ sunkvežimius (išskyrus skirtus kariniams tikslams), vadinasi, specializuotos transporto priemonės – dėl to, kad sąvoka „kitos prekės“ *expressis verbis* nėra paminėta – į sąvoką „sunkvežimis“ nepatenka. Kita vertus, šią formuluotę galima suprasti ir taip, kad sąvoka „sunkvežimis“ taikoma bet kokios rūšies sunkvežimiams, taigi ir bet kokios rūšies specializuotoms transporto priemonėms, išskyrus kariniams tikslams naudojamus sunkvežimius.

[26] Abejonių dėl Komisijos sprendimo aiškinimo kyla ir dėl to, kad, kaip nurodo atsakovė, prieš priimdama 2016 m. liepos 19 d. sprendimą, Komisija atsakovei adresuotame 2015 m. birželio 30 d. prašyme pateikti informaciją patikslino tyrimų apimtį ir pranešė, kad sunkvežimio sąvoka neapima „specializuotų transporto priemonių (pavyzdžiui, karinių sunkvežimių, gaisrų gesinimo ir gelbėjimo tarnybų automobilių)“.

[27] Jeigu Komisijos sprendimą galima aiškinti tokiais pat metodais kaip ir įstatymą, galima remtis sprendimo geneze; tokiu atveju, aiškinant sprendimą jo poveikio aprėpties nustatymo tikslais, būtų svarbūs Komisijos paaiškinimai, pateikti prieš priimant sprendimą.

[28] Šiuo klausimu neaišku, ar gali būti taip, kad Komisija, pateikdama 2015 m. birželio 30 d. prašymą pateikti informaciją, dar prieš priimdama sprendimą paaiškino, kad specializuotos transporto priemonės bendrai nepatenka į sunkvežimio sąvoką, o šiame prašyme pateikti informaciją skliaustuose esančiu sakiniu „pavyzdžiui, karinių sunkvežimių, gaisrų gesinimo ir gelbėjimo tarnybų automobilių“ nurodomi tik pavyzdžiai, bet nėra pateikiamas galutinis sąrašas. (**orig. p. 9**)

[29] Nesant atitinkamos aiškios formuluotės 2016 m. liepos 19 d. Komisijos sprendime, taip pat neaišku, ar jau po to, kai 2015 m. birželio 30 d. prašymas pateikti informaciją buvo pateiktas, galutinai apsisprendžiant dėl sprendimo teksto nebuvo atsisakyta pradinio ketinimo neatsižvelgti į specializuotas transporto priemones ir, surašant galutinę sprendimo redakciją, buvo norėta į jį įtraukti ir specialias transporto priemones (išskyrus karines) ir tai buvo padaryta.

[30] Be to, turint galvoje, kad Komisijos sprendimas buvo priimtas vykstant vadinamajai susitarimo procedūrai (*settlement procedure*), gali būti ir taip, kad Komisijos galiausiai pasirinktos formuluotės yra „švelnesnės“ siekiant apskritai

priimti sprendimą dėl bendradarbiavimo. Atsižvelgiant į tai, neaišku, kokia turėtų būti tokios galbūt „švelnesnės“ formuluotės pasekmė 2016 m. liepos 19 d. sprendimo teisinio poveikio aprėpčiai specializuotų transporto priemonių atveju.

[31] **bb.** Sprendimui pagrindinėje byloje reikšmingas Komisijos sprendimo ir pagrindinėje byloje taikytinos nacionalinės teisės ryšys atsiranda iš to, kad pagal Vokietijos teisę, t. y. pagal pirmiau minėtą ankstesnės redakcijos GWB 33 straipsnio 4 dalį Vokietijos teismai privalo vadovautis Komisijos išvadamis dėl kartelių teisės pažeidimo.

[32] Tai reiškia, kad tikslus – aiškinimo būdu patikslintinas – 2016 m. liepos 19 d. Komisijos sprendimo teksto supratimas yra svarbus nacionalinėje teisėje numatyto privalomo poveikio aprėpčiai. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas, nagrinėjantis teisę į dėl kartelio patirtos žalos atlyginimą, turi galėti aiškiai nustatyti, kokios apimtys yra privalomas 2016 m. liepos 19 d. Komisijos sprendimo poveikis. Šiuo metu tai neįmanoma.

[33] Taigi konkrečiai pateiktos bylos baigtis priklauso nuo atsakymo į iškeltą klausimą, susijusį su (**orig. p. 10**) 2016 m. liepos 19 d. Komisijos sprendimo aiškinimu. Jeigu iš aiškinimo būtų matyti, kad tokioms specializuotoms transporto priemonėms, kaip nagrinėjamu atveju šiukšlių surinkimo mašinoms, Komisijos sprendimas poveikio neturi, ieškovas negalėtų remtis atitinkamu tiesioginiu Komisijos sprendimo privalomu poveikiu; tokiu atveju būtų galima nagrinėti tik netiesioginius kartelio padarinius, kuriems būtų taikomi kiti, didesni procesiniai reikalavimai, susiję su šalims tenkančia faktų pateikimo našta.

[34] Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas mano, kad proceso ekonomiskumo sumetimais klausimą, pateiktą prejudiciniam sprendimui priimti, reikia išsiaiškinti jau dabar, nes visų pirma ekonominę galimų kartelio sukeltų nuostolių įvertinimą, kurio prireiks toliau nagrinėjant ieškinį, bus galima atlikti tik didelėmis procesinėmis ir piniginėmis sąnaudomis – jei reikės, pasitelkus ekonomikos srities ekspertus.

[35] Atsakymas į klausimą turi didelę reikšmę ne tik šioje byloje. Šiuo aspektu prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas <...> pažymi, kad jis nagrinėja ir kitas bylas su panašiomis faktinėmis aplinkybėmis, kuriose pirkimų apimtys daug didesnės (iš dalies keli šimtai sunkvežimių) ir kuriose taip pat nesutariama dėl to, ar 2016 m. liepos 19 d. Komisijos sprendimas turi privalomąjį poveikį šiukšlių surinkimo mašinoms ar kitos rūšies specializuotoms transporto priemonėms <...>.

[36] <...> (**orig. p. 11**) <...>

[37] **2.** [Nacionalinė proceso teisė] <...>

[38] **3.** <...>